MISIONAREVA RIJEČ

DJEVOJKAMA

26904

Mato Jović DI — Vital Vider DI

MISIONAREVA RIJEČ
DJEVOJKAMA

ZAGREB 1965.

S dopuštenjem

redovničkih i
crkvenih Poglavara

Izdao i odgovara o. Mato Jović; Zagreb, Palmotićeva ul. 33. — Tisak: »Plamen« Slav. Brod - Omladinska 26.

DJEVOJAČKA TAJNA

Svakoj djevojci leži u srcu velika tajna. Nesvijesno je krije pred drugima. To je tajna radi koje se ne treba stidjeti. Ona joj služi na čast. U čemu se sastoji ta tajna, nije teško odgonetnuti. Ovako bismo je mogli ukratko izraziti: svaka djevojka želi biti sretna; i što je isto tako lijepo, ona želi također druge usrećiti.

Kad djevojka na tu sreću misli i za njom čezne, nehotice je hvata neki strah i zebnja u srcu. Ona nesvijesno sluti, da se tu ne radi samo o njezinoj prolaznoj sreći. U pitanju je njezin čitav život. Zato traži, tko će joj pomoći, da nađe odgovor na sva pitanja, koja se sad nameću. Ovim stranicama želimo odgovoriti na neka glavna.

Službenica Božja

Božja je volja, da svaka djevojka provede svoje djevojaštvo u čestitosti i poštenju. Čisto provedeno djevojaštvo najbolja je priprava, kojom će djevojka dočekati svoga zaručnika i u njemu naći svoga jedinog supruga i muža. Ne treba govoriti o tome, kako ona djevojka ne zaslužuje toga imena koja ne zna, da je dužna radije svoj život dati, nego li svoje djevojaštvo grješno izgubiti. To se samo po sebi razumije. Nego treba napose naglasiti i napomenuti ovo: djevičanstvo je imperativ, to jest neumoljivi zahtjev čitave djevojačke naravi. Čestito i neporočno djevojaštvo najpotrebnija je i jedino dostojna priprava na poziv buduće supruge i majke.

Samo jedna alternativa stoji svakoj ženi na izbor. A ta glasi ovako: svaka žena mora staviti svoj život ili u službu zakonitog materinstva, ili ako to ne može postići, onda mora ostati neporočna djevojka. Drugog izlaza nema. Može svijet govoriti koliko hoće » o braku na probu«, »o sezonskoj ljubavi« i tome slično. Svima ovima je opomena i stroga osuda primjer Blažene Djevice Marije. Ona je pokazala svojim čistim djevojaštvom, da želi biti i ostati prava službenica Božja. To je prvo i najpotrebnije, na što treba da svaka djevojka misli.

»Veliča duša moja Gospodina ...«

Bl. Dj. Marija sjala je od sreće, kad je donijela pod srcem svoga Sina, začetog od Duha Svetoga, u kuću rođakinje Elizabete. U tom je veselju zapjevala: »Veliča duša moja Gospodina i duh se moj raduje u Bogu spasu mojemu ... Gle! odsad će me blaženom

zvati svi naraštaji. Jer mi Svemogući učini velika djela.« (Lk. 1, 46 — 47). Bl. Dj. Marija priznala je ovim riječima, u čemu je Njezina najveća sreća i veselje. U tome, što je postala Mati, ostvarila se Njezina najveća i najljepša djevojačka tajna. Ali tim, što će roditi Sina Božjega i Spasitelja svijeta, donijet će također sreću čitavom čovječanstvu.

Tako ima pravo i svaka djevojka da se raduje, kad želi biti sama sretna i svojom srećom razveseliti mnoge druge. U tom se sastoji ostvarenje njezine najveće djevojačke tajne. Da je ne izgubi, djevojka će se ozbiljno pripraviti na taj budući život. Za nacrt i plan toga života pobrinula se najveća Djevica i Majka. Jasno ga iznosi u jednoj rečenici. Stani malo, djevojko, i zamisli se u ove riječi: ako hoćeš postati sretna mati i vrijedna žena, budi sada čestita djevojka!

»Odsad će me zvati svi blaženom«!

Tako je rekla Bl. Dj. Marija na početku svoga materinstva. Svaka će se djevojka u tu izreku zamisliti. Ona će u tom naći smisao svoga budućeg poziva. Samo ako zna i hoće ispravno misliti! Evo, šta je na stvari. Vjera nas uči, da je Bl. Dj. Marija svojim majčinstvom usrećila ponajprije samu sebe tim, što je postala Mati Sina Božjega. U tom se sastoji prva Njezina sreća. Kao tjelesna Mati ljubila je i rado se žrtvovala za svoga Božanskoga Sina. Ostala mu je vjerna sve do 33. godine Njegova života, sve do Njegove mučeničke smrti na križu. I tada ga nije samoga ostavila. »Stajala je pod križem i Mati Njegova«, kako kaže Sveto Pismo. Ona se ne samo ozbiljno pripravila na svoj materinski poziv, nego mu je ostala vjerna do konca života. — To je prva istina, što je svaka djevojka mora ra-

zumjeti. Određena je, da postane mati, tjelesna mati novih pokoljenja po svojoj djeci.

A drugo nije ništa manje, dapače iznosi svu puninu djevojačkog poziva. Time naime, što je Bl. Dj. Marija rodila svoga Sina Isusa, rodila je Spasitelja čitavog čovječanstva . Ne zaboravi, djevojko, da je čitav rod ljudski zahvalan toj Majci, što je otkupljen. Zato je svi ljudi zovu svojom Majkom. Imaju i pravo. Jer rađajući tjelesno svoga jedinorođenog Sina, Ona je duhovno rodila i otkupila čitav rod ljudski. Ovom istinom naznačili smo stvarni smisao životnog plana svake djevojke.

DVOSTRUKO MATERINSTVO

Božji je nacrt za svaku djevojku da bude mati. Tjelesna ili duhovna mati — svejedno — ali u svakom slučaju — mati. U tome je djevojačka veličina, ljepota, mudrost i sreća — biti mati. Ne u prvom redu radnica, studentica, sportašica, ne ponajprije učiteljica, liječnica, filmska glumica. Sve je to lijepo i potrebno, ali nije glavno. Bitno je, da djevojka nađe u svakom od tih zvanja svoju glavnu ulogu — materinstvo! Tad će istom biti na svom pravom terenu, tu će se osjećati kao doma.

Duhovno materinstvo

Bog traži od svake žene, da se posveti duhovnom materinstvu, koje je još ljepše od tjelesnoga.

Tjelesno je materinstvo dobro, duhovno je još bolje. Tako nas uči sv. Pavao, kad piše Korinćanima: »Tko uda svoju djevicu, pravo čini. A tko je ne uda, učinit će još bolje.« (I kor. 7,38). Tjelesno je materinstvo sveta stvar, duhovno je još više. Kako je veća i savršenija ljubav majke, koja se želi više žrtvovati za dijete, tako je duhovno materinstvo savršenije od tjelesnoga, jer se više osobno žrtvuje za duhovnu djecu. Kako to duhovno materinstvo izgleda u svagdašnjem životu, poslušaj.

Mary Sharkey (Šerkei), kanadska reprezentativka u plivanju, putovala je pred nekoliko godina u Australiju na međunarodno takmičenje. Na brodu se upoznala s dvjema redovnicama, koje su se uputile na Salamunsko otočje dvoriti i liječiti gubavce. Nakon slavnih pobjeda na Olimpijadi vratila se Marija u Kanadu i zrelo promisliv̌ši stupila u samostan.

Iza novicijata zamolila je poglavare, da ju pošalju na Salamunske otoke dvoriti gubavce. Zaista je otišla i još danas ta mlada sportašica uza sve zlatne medalje, dobivene na olimpijskim igrama, djeluje i žrtvuje se za svoju gubavu braću i sestre. — Zar ona nije također mati? — I te kakva! Prava, dobra i brižna mati za kakvom plaču tisuće nesretnika.

Još jedan primjer iz našeg suvremenog života. Djevojka je to, koja se isticala u svojem humanom zvanju kao jedna među najboljima. Osim toga učestvovala je u kulturnom radu. Dobila je prvu nagradu u nekoj javnoj priredbi. Nastupila je i na radiju. Radi njezine izvanredne sposobnosti pozvali su je i u kazalište. Ali slijedeći dan, iza kako ju je direktor filmskog poduzeća pozvao, ona je stupila u samostan. — Zar samo zato, da se tamo zatvori? Ne! Nego da se bolje usavrši, da još bolje raširi i obogati svoje srce, i to opet sve podijeli duhovnim sinovima i kćerkama. Također je i to mati. Odvažna i simpatična mati.

Mnogo zvanih — malo izabranih

Nisu sve djevojke za samostan a još manje za misije. Samo nekim izabranim dana je milost, da se iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu odreknu ženidbenog staleža i posvete redovničkom. Kad je Isus poticao ljude, da ga slijede u čistoći i siromaštvu, onda je naglasio, da to nije za sve, pa reče: Tko može to razumjeti, neka razumije! To su razumjele one duše, koje se odriču svega, što je u svijetu, da bolje mogu nasljedovati primjer Isusov, idući za Njim putevima, koji su često najtrnovitiji i najbolniji. Jedno ne smijemo zaboraviti, a to je, da se i u redovničkom životu djevojka ne odriče svoga najljepšeg poziva — tj. materinstva. I tamo ona postaje mati, ali duhovna

mati trpećeg čovječanstva. Naše su katoličke redovnice zato ostavile roditelje i dom, (ostavile svoje zaručnike) i svoju obitelj, da nadomjeste majku onima, koji najviše trebaju nježnu materinsku ruku, ali je nemaju. To su nejaka djeca, ostavljena od svojih majki, bolesnici, nemoćni starci i starice, koji više nikog svog nemaju. One to sve čine također u misijskim zemljama, gdje su postale prve i najpotrebnije suradnice u radu oko spasa neumrlih duša. Svima su te djevojke i redovnice postale prave duhovne majke.

Duhovno materinstvo djevojke u svijetu

Ima djevojaka, koje neće poći u redovnice, pa se ipak ne će nikad udati. I one su sve pozvane na duhovno materinstvo. Ni one se njega ne smiju odreći. Najprikladnija zvanja, u kojima djevojke vrše taj poziv, jesu zvanja, koja se bave odgojem mladeži ili njegom bolesnika. To su razna zvanja kao učiteljica, nastavnica, odgojiteljica, sestra pomoćnica, liječnica ... I kadgod one pomažu u svojoj ili tuđoj obitelji olakšati dnevne brige svojih udatih sestara, one su prave majke, duhovne majke, trpećeg čovječanstva. Pa kad još znaju svojim vjerskim djelima posvetiti svoj rad kao molitvom, žrtvom, apostolatom, onda su to ujedno vrijedne Marte i požrtvovne Veronike, koje olakšavaju Isusu rad oko spasenja tolikih neumrlih duša.

Samo jedan primjer iz života. Djevojka, koja je najstarija u svojoj obitelji, ima još osmero braće i sestara. Svima je pomogla da se lijepo odgoje, završe školu i nađu službu. Bila im je dobra savjetnica, kad je trebalo misliti na zaruke i ženidbu. Sada se isto tako brine da postavi na noge djecu svoje braće i sestara. Imala je prilike da se uda. Nije htjela. Nešto

zato, jer dotični mladići nisu odgovarali njezinoj plemenitoj duši; ali uglavnom zato, jer se htjela pobrinuti za svoju braću i tako olakšati brige i život svojih dobrih roditelja. — Zar nije ona također mati u najboljem smislu te riječi? Sve vlastitosti vrijedne i plemenite majke posve joj pristaju.

Još jedan prizor. Djevojka u cvijetu mladosti i ljepote. Ima četiri brata i dvije sestre. Sestre su se sretno udale. Ona je najmlađa i najljepša. Ima ponuda na pretek. Sve je otklonila. Hoće pomoći svojim dvjema sestrama, koje skupa imaju već sedmero djece. Ljudi se čude toj djevojci, klimaju glavama i nerazumiju, a ona razumije onu Isusovu riječ, da je »bolje davati, nego primati«. Evo — i ta djevojka je mati u najljepšem smislu. — Koliko je djevojaka, koje u svojim stanovima okupljaju oko sebe djevojčice kao svoje mlađe sestre, s njima pričaju, štogod lijepo pročitaju, pođu na zajedničku šetnju, a sve to vodi jednom cilju: da očuva njihove duše od pokvarenosti i pokaže pravi put u njihovoj sreći. Ove i ovima slične duhovne majke s veseljem će jednom čuti riječi Isusove: »Dođi službenice dobra i vrijedna, jer si bila u malom vjerna, postavit ću te nad mnogima!«

Razumiješ li, djevojko, kako vjera cijeni tvoj poziv duhovnog materinstva? Ništa time nisi manja u očima Božjim od svojih udatih sestara. Ima dakle smisla staviti svoje djevojaštvo u službu duhovnog materinstva.

»Blažena si među ženama«

Rekli smo na početku, da će većina djevojaka postati tjelesne majke. Možda i ti, djevojko, već imaš svoga mladića, možda si već zaručena? Koji je sad posebni nacrt Božji s tobom? Što je sad za tebe Božja volja.

Pogledaj opet Bl. Dj. Mariju, jer je Ona bila najbolja Mati. Bila je Majka Božje Milosti, bila je Prečista i Neoskvrnjena Mati; bila je Nedužna i divna Mati. Sve ove odlike moraš i ti postići na svoj način. Švedska spisateljica i obraćenica Sigrid Undset napisala je jednom: »Žena ne može postati ništa bolje, nego dobra mati, ali i ništa gore nego zla mati«. — Za sve žene vrijedi ona pohvala, koja je rečena Bl. Dj. Mariji, kad je postala Mati: Blažena si među ženama.

Želiš li možda i ti postati zla mati? Onda ne treba ništa posebno raditi. Živi onako, kao što žive mnoge druge, pa će već nešto ispasti. Zlo dolazi samo po sebi, ne treba ga puno tražiti. Ali znamo, da nema nijedne među djevojkama, koja ne bi htjela biti dobra, najbolja mati. Tada na posao, ozbiljan posao, jer se radi o velikom djelu, koje ti mora uspjeti.

Djevojko, znaš li svoj poziv!

Otkad je Bog stvorio ovaj svijet i u njemu čovjeka, živi na našoj zemlji muški i ženski rod, mladići i djevojke. I pravo je tako, i sve je najljepše i najbolje, jer inače ne bi Bog tako uredio. — Mi znamo, zašto je Bog stvorio čovjeka kao muža i ženu. To je također znala i nazaretska Djevica Marija, kad je onako jednostavno upitala Anđela: »Kako će se to dogoditi, kad ja ne poznam muža?«

Bog je dakle stvorio muža i ženu zato, da s Njime sudjeluju u stvaranju novih ljudskih bića.

Posebne su sposobnosti tjelesne, a posebne duševne, kojima se odlikuju muž i žena. Tako je to sve uređeno, da istom skupa jedno drugo popunjava. Važno je, djevojko, da znaš, koji je udio tebi povjeren u tom Božjem planu.

ŽIVOTNI POZIV ŽENE

Žena je u prvom redu pozvana da bude majka. Sva se njezina životna čežnja može svesti na to, kako će osigurati život potomstva. Žena je dakle pozvana, da život čuva i brižno prenosi na ostala pokoljenja. Zato ima pravo da traži siguran krov ne samo nad glavom, nego i nad srcem. Sav se njezin svijet kreće isključivo u tome i oko toga. Da taj svoj životni cilj, postigne djevojka misli, ali krivo misli, da to mora postići pod svaku cijenu, samo da si muža osigura. I dotle je došlo, osobito u ovo najnovije doba, da djevojka stojeći pred udajom ne pita ni kakav je, ni tko je, nego gdje je! Tako po prilici sudi moderni psiholog Klara Leple.

Ali šta sude o tom muškarci? Neka nam to ilustrira ovaj mali primjer. Realan je, poučan. Ime samo je izmišljeno. Ovako nam piše neki mladić: Ja sam se rado zabavljao s Ivkom. Zaljubljen nisam bio. Ona je bila privlačiva, ja sam se »zatelebao«. Bilo mi je 22 godine. Još nisam mogao ni pomisliti na brak, ali smo flirtovali. Bilo je zgoda, kad sam čitavo večer samo s njom plesao. Od tada je visjela na meni. Najprije sam se s tim šalikao. To mi je godilo. Konačno sam se svega zasitio i htio sam se je otresti. Ali je ona inzistirala. Pisala je, telefonirala, sve moguće načine izmišljala, da me se dočepa. Muškarac sam još lud i neiskusan, a budala se lako dade zavesti na tanak led. Zašto da ne uzmem, što mi nudi. Naskoro sam razumio, zašto je Ivka tako velikodušna prema meni. Ona mi očitova nakon nekoliko mjeseci našeg ljubakanja, da očekuje dijete. To me upravo maznulo po glavi. Najprije sam se protivio, da tako

mlad i nepripravan stupim u brak; ali kao pošten mladić, obećam joj, da ću se za dijete obavezno brinuti, a ako treba i sudbeno potvrditi. Samo sam isključio sklapanje kakove bračne veze. Bilo je neugodnih scena i konačno sam popustio, pristao na ženidbu. Odmah mi je bilo jasno, da to neće dobro proći. Danas znam sve. Ivka je htjela, da je uzmem za ženu. Ona je proračunato udesila, kako će me uloviti. Ja sam stradao, iako je ona okolo pričala da je zavedena, i da sam iskoristio njeno povjerenje. Takvu ulogu igra i danas. I sada, nakon pet godina našeg braka meni je posve jasno, da je njezina želja, da pod svaku cijenu dobije muža, ujedno donijela i našu nesreću«.

Naravski, da se sve žene ne vješaju ovako muškarcu o vrat, ali ipak ovo nije izmišljeno. Činjenica je, da mnoge mlade žene previše brzo daju pristanak muškarcu. Djevojke, koje su jedva navršile 19, kao da ih uhvati panika za udaju. Možda je to zbog toga, jer muškarci preferiraju što mlađe dovesti u brak.

U tom svemu ima još jedan razlog. Mi sad proživljavamo reakciju na ono, što su već dvije tri generacije žena proživjele nakon prošla dva rata. Na koncu rata manjkalo je na stotine hiljada mladića i mladih muževa. Kao nužna posljedica ostalo je toliko neudatih djevojaka i nezbrinutih mladih udovica. Godine 1948. dakle tri godine poslije rata, znalo se, da je u čitavoj Njemačkoj za 8 milijuna žena između 18. i 25. godine života više nego mladića i muževa jednake dobi. Takav nenaravan brojčani odnos između muškarca i žene dao je povod, da je muškarac zaboravio, da se za ruku žene mora boriti. Malo je mladića, koji živo impresionirani djevojačkom ljepotom i draži ne žele i ne čeznu, da to također seksualno utvrde. Mladić bi htio fizički posjedo-

vati ono, što misli da ljubi svim svojim bićem. I ako se ne zna svladati, on može staviti djevojku pred dilemu, ako me zaista ljubiš, ti ćeš mi se dati. A kad mladi ljudi ovako brzo daju znak ljubavi, riskiraju i sva je bojazan, da će sve svoje odnose staviti isključivo na seksualni nivo. Nakon izvjesnog vremena ta će privlačnost splasnuti radi manjka dubljih osjećaja. I nužna posljedica takve veze, koja se ograničila samo na površinu seksualnosti, napokon izvjetri.

Djevojko, poštuj sama sebe !

A naprotiv, ako djevojka poštivajući najprije samu sebe, svoje djevojaštvo i ujedno svojeg mladića, kojeg iskreno voli; ako mu tako pomogne, da se svlada, ona je sposobna, da u njemu probudi osjećajnu sferu intimnosti, koja je prvi temelj i garancija iskrene ljubavi. Tako djevojka obogaćuje psihologiju mladićevu novim osjećajima, umiruje njegov preveliki žar i harmonizira svojom psihologijom njegovu mladenačku vitalnost, odanost i plemenitost. To ona zna postići bogatstvom svoje sentimentalnosti, nijansiranom osjećajnosti, prirođenom intuicijom i delikatnošću svoje volje. Ona tako oplemenjuje seksualnost mladića, inspirirajući osjećaje poštivanja, odanosti, nježnosti i ljepote, što muškarac sam od sebe nema. Toplim utjecajem djevojke mladić se u svojoj naravi amplificira, on tada ima osjećaj da dvostruko živi. Tada se u njemu probudi osjećaj velike zahvalnosti prema onoj, koju smije nazivati: i ti si moj život, ti si moja sreća!

Pod tim utjecajem mladić počne i neznajući drugačije raditi. Tad on po prvi put osjeti, da se mora boriti, ako hoće predobiti, osvojiti ruku svoje buduće žene. On mora htjeti da se već sada žrtvuje i trpi za onu, koju ljubi. To znači, viteški se ponijeti prema ženi, a kad se radi o ljubljenoj djevojci, muškarac —

mladić tu borbu voli, ona mu čini veselje, a sve pobjede na tom polju podižu njegovu mušku svijest.

Ako jedna generacija djevojaka oduzme mladiću priliku za taj boj i počne mu se sama nuditi, lakoumno prelazeći demarkacionu liniju dozvoljenog, nužno se to opaža na čitavoj generaciji mladića. Jer kako je mladiću draga prijaznost i umiljavanje žene, tako on uvijek osjeća, da se djevojka više treba ograditi djevojačkom rezerviranošću, koja joj je konačno prirođena. A što je više djevojka podatnija, slobodnija, izazovnija i nametljiva, to je uvijek na štetu slabije strane tj. one, koja se bez borbe predaje ili što je još gore, — nameće i nudi. A tako se vladaju tri zadnje generacije mladih žena odnosno djevojaka. Nije svaka djevojka takva, nego mi ovdje uzimamo omjer prema jednoj općoj statistici, koja je poznata u svim Zapadnim državama Evrope. To je razlog, da su iščezle kod mnogih mladića najlepše oblike muškarca: prirođena sklonost, da štiti ono što je slabije i nježnije, želja, da svojim zalaganjem pobudi pažnju kod djevojke, koju ljubi. Taj osećaj za viteškim držanjem povećava svijest mladićeve samostalnosti i muške jakosti. Svega toga mladić ne može ostvariti, ako mu se djevojka ili uopće mlada žena sama nudi.

Zeleno voće ne valja!

To je razlog, da se ne savjetuje ni jednoj djevojci, da počne hodati i s mladićem se zabavljati već u svojoj 15. ili 16. godini života. Na to pitanje nije teško odgovoriti. Voće, koje prerano dozori, nije otprno, brzo gnjije i ucrva se. Najbolje godine za udaju djevojke jesu 19 ili 20 godina života. A mladić je najprikladniji za ženidbu, kad završi vojsku, odnosno kad je u 25. godini života. Tako preporučuju liječnici, tako savjetuje dugo iskustvo našeg naroda

To je posve razborito, jer je tad istom djevojka duševno i tjelesno zrela da primi na sebe dužnost materinstva. Osim fizičke-tjelesne zrelosti, da može podnijeti i odgovoriti zahtjevima materinstva, traži se i društvena-socijalna zrelost, da može zadovoljiti svim dužnostima domaćice i gospodarice. Napokon traži se duševna-psihička zrelost, da se naime zna i duševno prilagoditi svome budućem mužu, da se na temelju međusobnog duševnog zbližen̄ja među sobom slažu i potpomažu. Eto, zašto prerano poznanstvo nema smisla.

Ne budi kao lijepa kruška

Kako su mnoge djevojke slične onoj priči o lijepoj kruški. Visjela je na stablu glatka, mila, crvena u svojoj okolini nad putem, kojim su prolazili razni ljudi. Svima odmah zapne za oči. Što se ljudima sviđa, ono rado gledaju i diraju. Prolazi prvi, prihvati i pritisne krušku, da vidi, da li je zrela. »Još nije« kaže idući dalje. Kako prvi, tako drugi i treći i mnogi redom. Što nije zrelo to se ne bere, to se ne jede. U jesen dolazi vrtlar da obere krušku. Kad dođe k onoj, koja je nekoć bila svima na oku — joj! kako izgleda bijedna ta kruška! Sva je utučena, nabijena, crna od tolikih prstiju i pritiskivanja. Već je počela gnjiti. Vrtlar je obiračem baci na zemlju, ona se raspukne. Više je nitko ne pogleda ...

Kako je mnoga djevojka slična ovoj bijednoj kruški. Toliko lijepog obećaju, a jer se daju izrabiti, na koncu ih svatko prezre. — Bog hoće, da ste lijepe i privlačne, svima ugodne i na veselje. Ali — sad je vrijeme dozrijevanja, vrijeme koje se više nikad ne može nadoknaditi. U to vrijeme ne smije vas nitko smetati; nikakav zao utjecaj vrijeđati vašu dušu. A prerana ljubav djeluje na djevojačku dušu kao potres, vihor i uragan. Djevojka nema više mira. Djevojačka duša i tijelo trpi. Ne razvija se slobodno i sportano. U djevojčinom duševnom i tjelesnom životu ostaju utisci, koji se ne mogu izbrisati. I ako se to češće ponavlja, sad od jednog sad od drugog mladića i ako recimo — ne dođe do onih posljednjih katastrofa, takva djevojka je na koncu ona bijedna siromašna kruška, koja je toliko obećavala ... Ne zaboravi, djevojko, da se ružica, najljepši simbol ljubavi, samo jedamput zanosno rascvate. Drugi put procvasti ne može!

Budite kćeri Marijine!

Djevojko, znaš li ti, koji je Božji nacrt s tobom? Ti moraš postati majka, u prvom redu mati! Zar želiš svojoj budućoj djeci pripraviti slabu, rasklimanu i uprljanu kolijevku? Ta kolijevka buduće djece jest tvoje srce i tvoje tijelo. Tako je Bog odredio. Želiš li svojem mladiću, zaručniku i mužu darovati natučeno i nagnjilo srce? Misli često na to, pa će ti biti lakše podnijeti dane samoće, kad budeš osjećala potrebu za ljubljenom osobom, a još nije vrijeme za to.

Kažeš, da bar utjehe trebaš? Možeš je lako naći kod Boga, kod Majke Božje u molitvi. To je prvo — a zatim traži je ne kod kakve zalutale raspuštenice, nego kod čestite žene i savjetnice. U prvom redu traži savjeta kod svoje majke i kod svećenika u sv. ispovijedi. Što ti je teško, prikaži Bogu kao prošnju: »Gospodine Bože, to namjenjujem za onog mladića, koji će biti po Tvojem i mojem srcu. Čuvaj ga i posveti, pa kad bude Tvoja Volja, pokaži mi ga!« A Bog nije gluh, i ako nam se katkad čini, kao da nas ne čuje .

Bog hoće, da polako i naravno dozrijevaš za blagoslovljeni čas. Do tada čekaj u tišini, skromnosti i

povučenosti. Sve što je veliko, polako raste; i sve što je sveto, sakriveno je! Nisi ti, djevojko, blago na sajmu, koje nude, ogledaju, opipavaju, cijene nabijaju i kupuju. Djevojko, ti si kćerka Marijina a sestra Isusova, koja se osvaja poštenjem i plemenitošću. Ako si zato, onda i radi tako! A nemoj zaboraviti na ono, što smo prije kazali. Možda te Bog sad želi pripraviti na viši duhovni stalež?

NEKOLIKO PRAKTIČNIH SAVJETA ZA ŽIVOT

Pazi, djevojko, na zdravlje i higijenu. Mati mora biti zdrava. Najveći miraz tvojoj budućoj djeci nosiš u svom zdravom tijelu. Pazi na zdravu hranu, neka je dostatna i lagana. Čuvaj se alkohola i cigareta, to ženi uvijek škodi. Ne ispričavaj se tim, što si studentica ili radnica, koja noću radi. Cigareta i alkohol su otrov za djevojku, otrov za njezinu dušu i tijelo.

Budi radina! Mladići ne uzimaju za žene dame i leptirice, nego djevojke radine ko pčele. Iskoristi u roditeljskom domu sve prilike, da se naučiš biti vrijedna gazdarica i domaćica.

Nastoj se poučiti u svemu što se tiče djevojaštva i materinstva. Ali ne čitaj knjiga, koje se ne obaziru ni na Boga ni na Božji zakon. Ne uzimaj u ruke one knjige, koje ti ne može preporučiti iskusan čovjek i dobar vjernik. Ali svaku vrijednu knjigu čitaj i po dva puta! Upitaj za savjet svoju majku, stariju sestru, svećenika ili ispovjednika. Djevojka se ne treba sramiti da zna sve ono, što je potrebno i za djevojačku dob i za djevojački život. Ona mora sve znati o svojem budućem bračnom životu i bračnim dužnostima; sve to u pravi čas i na plemenit, kršćanski način. Treba se pripraviti na život. Od sanja se ne živi! — Ali ipak ne čitaj i ne gledaj svašta. Ona, koja bi u apoteci pokušala piti iz svih bočica, otrovala bi se. Također u tim stvarima potrebna je uzdržljivost, a ne sve redom čitati i gledati. Što je previše nije ni s kruhom dobro!

Ljepota i moda!

Bog ti je dao želju za ljepotom i tvoja je dužnost biti privlačna. Zato te je Bog stvorio lijepom. Kakva si, takva si! Ako ćemo pravo, uopće ne postoji ružna djevojka. Ljepota je širok pojam, a ukusa ima nebrojeno. Temelj svake prave i neprolazne ljepote nalazi se u srcu i duši. Što ti koristi biti luda ljepotica? Umjetno se poljepšavati, to je slaba legitimacija za djevojku. Mladići ne kupuju nabojene bebice, ne vole maskirane lutkice.

Što se tiče mode, poznato je načelo: budi obučena ukusno, čedno i privlačno. Nemoj sama sebe ponižavati. Nemoj na svoju djevojačku čast pljuvati. Došao neki misionar iz Srednje Afrike kući. Bratova kćerka prva pozdravila strica u veoma izrezanoj opravi. Otac djevojke počne se ispričavati: eh, znaš, ta moda! — Misionar odgovora: O, mene to ne smeta. Naučio sam se svemu tome, jer već 10 godina živim među divljacima.

Ne zaboravi: Nad modom i njezinim zahtjevima stoji naravni i Božji zakon. Ne izazivaj ničije poglede nečednim držanjem i ne stavljaj tolike druge u napast. Isus kaže: »tko samo bludno pogleda tuđu ženu, učinio je preljub u srcu svome!« — Ali ako je žena kriva takvom pogledu, što će o njoj reći Gospodin?

Njemački učenjak prof. dr. Liepmann dao je ovaj sud o modi: »Prostitutke uvode u modu pretjeranosti. Javnost to najprije kritizira kao izazovno i senzualno. Zatim polako — danas na žalost dosta brzo — otvara toj istoj modi vrata i u poštene krugove.« — To nam potvrđuje skoro svaka nova moda, ali se zato takve djevojke ne smiju čuditi, ako muškarci smatraju takav način oblačenja za nuđenje i prodavanje vlastitog poštenja.

Ples

Niti je dobar niti je zao. A može biti i jedno i drugo. Ovisi o tome, kako se pleše. I najneviniji ples može se izvesti na nedostojan način. Istina je, da su mnogi moderni plesovi zli, nemoralni i osuđeni ne samo od katoličkog morala, nego od cijelog poštenog svijeta. Jedino je, što djevojka mora imati na pameti: ako mladića često uznemiruje nedostojan pogled, kako istom djeluje doticaj ne samo ruku nego čitavog tijela. Pa kad tome nadodamo alkohol, nikotin, zavodljivu i frivolnu glazbu — sve to može na mladića tako utjecati, i na njegovo raspoloženje, da nije čudo te dolazi do najgorih stvari. Djevojka se mora napose čuvati onih partnera, koji žele, da ju nasamo kasno u noć prate kući. Koliko ih je, koje su zbog takve pratnje zauvijek izgubile svoje djevojačko poštenje. Stoga, djevojko, budi oprezna; tiče se tvoje sreće i lijepe budućnosti. Ne dozvoli, da se i tebi netko naruga onom poznatom: za jedan časak radosti, hiljadu dana žalosti.

SUDBINA SVIJETA LEŽI U DJEVOJAČKIM RUKAMA

Rekli smo na početku, da će vas većina postati tjelesne majke. Velik je to poziv. Djevojka je pozvana, da kao mati dade svojoj budućoj obitelji novih članova, novih sinova i kćeri. Ona je ujedno pozvana da dade svome narodu i domovini novih građana. Od žene — majke uče se djeca služiti najpotrebnijim kulturnim sredstvom — narodnim jezikom, koji nazivamo materinskim, jer ga djeca uče po majci. Još na više je svaka djevojka pozvana. Pozvana je, da dade Katoličkoj Crkvi novih članova, novih pripadnika one duhovne organizacije, koju nazivamo živim, tajanstvenim Tijelom Kristovim. Svako malo tijelo novog djeteta, što ga mati hrani svojim mlijekom, hranit će također Isus Krist svojim Božanskim Tijelom. Dok mati hrani za život zemaljski, Isus hrani za život vječni. Ona je dakle prva suradnica i pomoćnica Isusova. Još se nešto više očekuje od djevojke. Svaka je djevojka pozvana da dade oltarima novih svećenika. Odavno je već poznata činjenica, da nema vrijednih svećenika bez požrtvovnih majki. — Svaka djevojka pozvana je, da kao buduća majka dade nebeskoj domovini novih blaženika i svetaca. Time će svaka mati zadužiti svojim plodom i rodom i samoga Boga. Dakle, bez vrijednih djevojaka ne može muškarac kao otac osnovati ni napučiti svoje obitelji, ne može domovina napredovati, ne rađaju se novi članovi Katoličke Crkve, bez majke nema ni propovjednika ni svećenika, bez njih ni sam Bog ne će imati novih stanovnika u svome vječnom Kraljevstvu.

Zato naša sv. vjera stavlja djevojci kao uzor Mariju, nazaretsku Djevicu i Zaručnicu, kako duboko zamišljena moli za sreću i blagoslov budućeg života. Njoj je tad Anđeo rekao: »Našla si veliku milost kod Boga, jer ono sveto, što ćeš roditi, zvat će se Sin Božji.« — Tako svakoj djevojci kao da i danas Bog govori po vjeri: velika je milost, kojom si pozvana, da postaneš mati. Jer u tvoje ruke stavlja Bog sudbinu najprije tvoje obitelji i djece, zatim sudbinu domovine i naroda, sudbinu ljudskog roda, napredak Katoličke Crkve, duh i jakost budućeg katoličkog svećenstva, dapače je u tvojim rukama sudbina samoga neba. Jer mi svi već sada znamo, kakvi će biti potomci današnjih djevojaka: vaša djeca bit će ono što ste vi sada! Sve tjelesne i duševne odlike današnjih djevojaka zrcalit će se na njihovim potomcima i preko njih na čitavom ljudskom rodu. Zato nije pretjerano reći, da se u rukama djevojaka nalazi sudbina budućega svijeta.

Najčišća Djevica — najveća mati!

Jedno od najvažnijih pitanja za svaku djevojku jest: kako će se najbolje pripraviti na poziv materinstva. Odgovor je jasan i od velike važnosti za djevojački život. U njemu je sadržana sva tajna buduće djevojačke sreće. Djevojka će se naime najbolje pripraviti na svoj uzvišen poziv majčinstva, ako bude i ostane do dana vjenčanja neporočna djevojka i čestita zaručnica. Zato je upravo Bl. Dj. Marija postala najveća i najsvetija Majka. I današnja djevojka, ako želi postati dobra i sretna mati, tjelesna i du-

hovna mati, mora biti ponajprije djevičanska, tj. prava djevojka i ako to nije, mora postati.

Ima mnogo razloga za to. Nekoje ćemo navesti.

Djevičanstvo — najveća ljepota

Djevičanstvo treba zato čuvati, jer je to najljepši ures djevojke. Kaže se, da je Bog ostavio nakon izgubljenog raja tri ljepote na ovom svijetu: zvijezdano nebo je isto onako lijepo i sad, kao što je bilo, kad su ga gledali naši praroditelji u raju. Rascvalo cvijeće je drugi lijepi dar, koje je Bog ostavio u istoj ljepoti kako je cvalo u raju. I treći dar, koji nas toliko podsjeća na veselje zemaljskog raja, to su ljepe i nedužne djevojačke oči. Pravo je tako! Čitavo lijepo srce djevojke zrcali se u njezinim očima. Na dan vjenčanja zasja djevojačka ljepota nadasve. To je najljepši dar, što ga taj dan nosi svome zaručniku i njemu jedinom poklanja. Koji će mladić cijeniti najljepši ures djevojačke ljepote, ako ga sama djevojka ne cijeni i ne čuva?

Djevičanstvo — najveća jakost

Djevičanstvo treba napose zato čuvati, jer ulijeva u dušu djevojke najveću jakost. Opća je pojava, da djevojke neporočna života posjeduju posebnu duševnu i tjelesnu moć. Obično se čuje govoriti: ženski spol — slabiji spol. To vrijedi donekle, promatrajući djevojku samo tjelesnim očima. Ali djevojka nije samo tijelo. Prvenstvo joj daje njezina duša. A njezino joj djevičanstvo daje takvu duševnu moć, da je jača od svih napasti i teškoća. Pa kad bi trebalo, ona je spremna dati i život za svoju djevojačku čast i poštenje.

Klasičan primjer odigrao se u Lignitzu za vrijeme husitskih ratova. Neka razbojnička banda provalila u samostan časnih sestara sv. Benedikta. Kad je kolovođa opazio mladu redovnicu na vratima samostana, zastane malo, zagleda se i tad naredi, da se svi njegovi ortaci povuku. Dao je dozvati glavaricu samostana i obeća, da će čitavu samostansku zajednicu poštedjeti, ako dozvoli, da povede sobom onu mladu redovnicu, koja je na vratima. Bila je to najmlađa sestra, koja je istom položila redovničke zavjete.

— Šta vam se toliko svidjelo na meni, da baš mene jedinu tražite?

— Tvoje oči!

—Dobro, ako je tako, pričekajte, odmah ću se vratiti!

Malo iza toga izašla je ponovno mlada redovnica. Iz očnih šupljina tekla je krv, a na ispruženim rukama nosila je oba oka.

— Evo ti moje oči, a nas pusti na miru!

Anali samostana samo još nadodaju ovu rečenicu: razbojnici su pobjegli i više se nikad nisu vratili.

To što je učinila ova hrabra djevica, učinila je pred nekoliko decenija 12-godišnja Marija Goretti žrtvujući još više. Kad nije htjela nikako popustiti nasilnom mladiću, radje je dozvolila da joj život oduzme, nego li grijehom njezinu nevinost. Katolička Crkva je danas štuje kao sveticu i mučenicu djevojačke časti.

Djevičanstvo — najljepši ponos

Djevičanstvo ne daje djevojci samo onu njoj svojstvenu jakost nego je također potiče na opravdani ponos. Nije to nikakva oholost nego razborita odlučnost. To se napose opaža u onim časovima kad se radi o sudbonosnoj odluci koja se odnosi na čitav budući djevojački život i poštenje.

Poštena djevojka ne da se tako lako ošamutiti niti laskavim riječima niti najljepšim obećanjima. Djevojko, nemoj zaboraviti, da o jednoj tvojoj odluci ovisi sva sudbina tvoga budućeg života. Tko će ti tada pomoći da ne budeš uvrštena među »lude nego pametne djevice« cfr. Mt. 25,1-12. — Najbolje ćeš to sama zaključiti iz slijedećeg primjera:

Nije tome davno, da se na dan vjenčanja dogodio ovaj slučaj. Kad je svećenik upitao mladoženju, da li hoće uzeti prisutnu zaručnicu za ženu, odgovorio je odmah: Hoću! A kad je svećenik postavio isto pitanje zaručnici, odgovorila je odlučno: Neću! Na veliko iznenađenje svećenik još jednom upita djevojku pred svim skupljenim svatovima. A ona opet odlučno odreza: Ne uzimam ga! Napokon sav prenerađen svećenik upita i treći put; tad su opet svi čuli, djevojka odlučno odgovara: Ne nikad! — Svećenik je nasamo upitao djevojku u sakristiji za uzrok takvog postupka. Djevojka mu je odgovorila: Ovaj čas, kad smo skupa ulazili u crkvu, moj tako zvani zaručnik jasno je i glasno rekao: Neka znaš, ovo mi je zadnji put da idem u crkvu. — Velečasni, nastavi djevojka, pa što drugo sad mogu učiniti? Kad on ništa ne drži do Boga i vjere, ne držim ni ja do njega! Slobodno mu to recite! Dok je svećenik razočaranom mladoženji i svatovima iznio odgovor djevojke, ona je kroz sakristijska vrata izašla, da se ponosna na svoje djevojačko poštenje i vjeru povrati svojoj kući.

Djevojka se nije bojala ovako energično postupiti, premda je bila siromašna a mladić jedan od najbogatijih u onom kraju. Šta misliš, bili ta junačka djevojka smjela to učiniti, da je svome mladiću za vrijeme poznanstva sve dozvolila, pa dapače i ono što je dozvoljeno učiniti jedino u zakonitom braku? — Takva bi djevojka pristala na sve u strahu da

je mladić ne ostavi u njezinoj sramoti. A ova se nije bojala nikog i ničeg! Stoga dobro zapamti, stoput je bolje ostati poštena djevojka, nego li razočarana i prezrena žena. — Ali krivo bi zaključila da je ova djevojka zbog svoga poštenja ostala neudata. Njezin župnik piše, da su se momci upravo jagmili za nju, jer su bili uvjereni u njezino poštenje.

DJEVOJKO, RADI SE O TVOJOJ SREĆI

Ima djevojaka, koje misle kad su zaručene, da im je onda sve dozvoljeno. Sve što je bio prije grijeh, ostaje grijeh također u zarukama. A sreće u grijehu nema, niti je ikad bilo. Zato se nemoj zavesti od onih, koji govore: zašto to Bog ne dozvoljava zaručnicima? Zašto muči mlade ljude ?

Evo vam odgovora!

Zato, jer grijeh oduzima mir savjesti, a nemirna savjest je konac zadovoljstva i sreće.

Zato, jer se u tom grijehu sve manje moli i tako vjera gubi. A bez vjere je sve beznadno i žalosno.

Zato, jer tim grijehom propada poštenje. Nema više ništa nedozvoljeno. Strast slijepo gazi sve oko sebe, bez obzira na suze i krv.

Zato, jer dijete, koje dolazi po grijehu prije braka, nije poželjno! Ono zaručnike uznemiruje, namjesto da bi ih usrećilo. Nerođeno se zamrzi i ubija. A onda preko 75% takovih djevojaka ostaje za čitav život bez ljepote materinstva.

Mnogi liječnici jednoglasno priznaju, da je prvi abortus posebno opasan kako za zdravlje mlade žene tako i obzirom na njezino buduće materinstvo. Čujte šta kažu liječnici:

»Treba da svaka mlada žena ima na umu, da u 75% slučajeva, ako je pristala na abortus, prilikom prvog zanošenja, da takva žena ne će moći više zanijeti«. . . »Evo jednog podatka: na 300 slučajeva steriliteta bilo je 58% sa zatvorenim jajovodima. Kao uzrok toj neprohodnosti u 75% slučajeva bio je abortus«.

Rogić dr. Davor: Liječnik vam piše, Vinkovci 1957.

Dr. Blagoje Stambolović u brošuri: o POBAČAJU, na strani 24. ovako izjavljuje:

»Pobačaji u prvoj godini braka imaju često za posljedicu trajnu neplodnost žene. . . Ako takav brak i ustraje, supružnike čeka u starosti pusti dom i samoća«. - Zar to nisu ozbiljne i strašne opomene? Šta treba na to više komentirati?

A povrh svega takovog grijeha mladić i djevojka više nisu sposobni, da se tako ljube, kako je potrebno za čitav život u kojem će biti borbe i križeva!

Kako bi dakle neizmjerno dobri Bog mogao što takva dozvoliti svojoj djeci, koju neizmjerno ljubi i za koje je na križu prolio i zadnju kap svoje krvi? To je nemoguće!

Barometar za brak

Kad djevojka nađe mladića po svom srcu, koji je u prvom redu dobar katolik, ne opija se i ne psuje, koji je iz dobre i poštene obitelji, a na poslu pošten i radin, još ostaje jedan siguran znak, po kojem će poznati, da li će joj ostati dobar i vjeran u braku. Znaš li koji? Ako mladić htjedne ostati čist do vjenčanja, ako ne bude zahtjevao ono, što je samo u braku dozvoljeno, tada ćeš imati dovoljan i dosta jak dokaz,

da je on dobar i da će ti ostati navijeke vjeran. Po tom ćeš najbolje upoznati, da će se i kasnije htjeti i moći svladati, kad ne bude uvijek lako. A takvih je prilika mnogo u braku!

Kako su bijedne i jadne one djevojke, koje popuštaju mladićevim griješnim zahtjevima, one to gorko osjete kasnije u životu. Onda je prekasno jadikovati, što nisu bile prije pametnije.

Djevojka treba znati, da nije teško dovesti mladića na pravi put. Ako on iskreno voli djevojku, on će biti pripravan za svoju djevojku i trpjeti. Evine kćeri imaju po naravi dosta spremnosti, da mladića dovedu na taj pravi put. Ali djevojka treba da bude anđeo čuvar mladića, a ne njegova zavodnica. Evo što je nedavno učinila Albina Ginepri, mlada Talijanka, koja je bila konobarica u Engleskoj. Upoznala se sa sportašom Henrikom Couperom, koji je bio prvak u boksu. Kad je zaprosio njezinu ruku, odgovorila je: ali dvije stvari mi se nikako ne sviđaju kod tebe, tvoje zvanje boksača i činjenica, da nisi katolik. - Djevojka je zatim ostala dosljedna svojoj izjavi. To je tako djelovalo, da je mladić počeo ozbiljno studirati vjerska pitanja i konačno odabrao katoličku vjeru. Kad se oženio, našao si je drugo zaposlenje. Tako je slaba djevojka svladala boksačkog šampiona! Zar nije istina, da pametna djevojka može sve učiniti od mladića?!

ZAKLJUČAK

Rekli smo na početku: svakoj djevojci leži u dnu srca velika tajna. Nesvjesno je krije pred drugima. To je tajna, koja joj služi na čast. Svaka djevojka želi biti sretna i što je isto tako lijepo, želi svojom srećom i druge usrećiti. Sad znaš, djevojko, u čemu je ta sreća. U sretnoj obitelji za koju treba djevojka da mnogo učini i pretrpi. Najsigurnije će uspjeti, ako joj vjera bude životni putokaz. Zato prigrli sve ono, što ti vjera nudi. Ne zaboravi na svagdanju molitvu, nedjeljnu sv. Misu, mjesečnu ispovijed i Pričest. Ne zaboravi, da si kćerka Marijina, dokaži to moljenjem sv. krunice. Tako ćeš se pripraviti na svoj najveći poziv materinstva - duhovnog i tjelesnog. Ako nisi do sada tako činila, to sad počni činiti. Nikad nije kasno vratiti se na pravi put. Taj jedino vodi k tvojoj istinitoj i trajnoj sreći, za kojom s pravom čezne tvoja plemenita djevojačka duša.

SADRŽAJ:

Djevojačka tajna 3
Dvostruko materinstvo 7
Životni poziv žene 12
Nekoliko praktičnih savjeta za život . . . 19
Sudbina svijeta leži u djevojačkim rukama 22
Djevojko, radi se o tvojoj sreći 28
Zaključak 31